Lietas Nr. A420551411
Lietas arhīva Nr. AA43-1192-13/8

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2013.gada 3.decembrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētāja I.Kaļiņina,

tiesnese U.Mihailova un tiesnese R.Paegle,

piedaloties pieteicējam /pers. B/,

atbildētājas Rīgas pilsētas pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes Rīgas domes pārstāvei /pers. C/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. B/ pieteikumu par Rīgas domes 2011.gada 27.maija lēmuma Nr.1-43/RD-11-549-ap atcelšanu, sakarā ar /pers. B/ apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 29.marta spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Rīgas domes (turpmāk – Dome) 2011.gada 27.maija lēmumu Nr.1-43/RD-11-549-ap (turpmāk – Lēmums) noslēdzās administratīvais process iestādē. Tā rezultātā pieteicējam /pers. B/ aprēķināts nekustamā īpašuma nodoklis (turpmāk – Nodoklis) Ls 748,46 2011.gadam par 2/5 domājamām daļām no ēkas Rīgā, /adrese/, kadastra apzīmējums /numurs A/ (turpmāk – Objekts).

[2] Nepiekrītot Lēmumam, pieteicējs vērsās Administratīvajā rajona tiesā, lūdzot Lēmumu atcelt turpmāk norādīto iemeslu dēļ.

Objekta Nodoklis 2011.gadam aprēķināms atbilstoši Ministru kabineta 2006.gada 20.jūnija noteikumu Nr.495 „Likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" normu piemērošanas kārtība" (turpmāk – Noteikumi Nr.495) $23.^1$ 4. un $23.^1$ 6.apakšpunktam, norādot visus nodokļa maksājumu sadalīšanai nepieciešamos kontrolskaitļus atsevišķi katrai telpu grupai.

Kaut arī palīgtelpu grupas /kad. numurs/ funkcionālā izmantošana pilnībā saistīta ar dzīvošanu, Dome atsakās piemērot tai pazemināto likmi.

[3] Dome rakstveida paskaidrojumos pieteicēja prasījumu neatzīst un lūdz to noraidīt turpmāk minēto apsvērumu dēļ.

Noteikumu Nr.495 $23.^1$ punkts ir piemērojams attiecībā uz daudzdzīvokļu dzīvojamo māju dzīvojamām telpu grupām, kā arī tām piekrītošām koplietošanas telpām, reglamentējot Nodokļa likmes piemērošanu, atkarībā no attiecīgas dzīvojamo telpu grupas izmantošanas saimnieciskajā darbībā.

Ievērojot, ka Objekta sastāvā ietilpst arī nedzīvojamās telpas, kuru funkcionālā izmantošana nav saistīta ar dzīvošanu (veikala telpu grupa un darbnīcas telpu grupa) un kurām piemērojama atšķirīga Nodokļa likme – 1,5 %, Objekta Nodokļa aprēķinam atbilstoši likuma par „Par nekustamā īpašuma nodokli" 4.panta otrajai daļai tiek izmantota ēkas kadastrālās vērtības daļa proporcionāli ēkas apliekamajai platībai.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 29.marta spriedumu pieteikums noraidīts. Spriedums pamatots ar turpmāko.

[4.1] Tiesa konstatēja, ka lietā nav strīda ne par Nodokļa apmēru īpašuma Rīgā, /adrese/ar kadastra numuru /numurs/ zemei (314 m^2), ne mājoklim (578,58 m^2), ne arī lielākajai daļai no nedzīvojamām telpām – veikalam (69,7 m^2), darbnīcai (109,2 m^2) un siltummezglam (19 m^2).

Lietā strīds ir par to, vai Dome pamatoti konstatējusi, ka nedzīvojamā telpa ar kadastra apzīmējumu /numurs A/ 901 (82,9 m^2) ir koplietošanas telpa, kas piekrītoša gan mājoklim, gan arī nedzīvojamām telpām. Līdz ar to, vai pamatoti Nodokli aprēķinājusi, proporcionāli sadalot nedzīvojamo (178,9 m^2) un dzīvojamo (503,4 m^2) telpu platību un 21,736 m^2 piemērojot 1,5 % likmi, bet 61,164 m^2 piemērojot 0,2 % likmi.

[4.2] Tiesa no likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 3.panta pirmās daļas, 4.panta otrās daļas, Noteikumu Nr.495 23.[1] 4. un 23.[1] 6.apakšpunkta secināja, ka Nodokļa vispārējā likme ir 1,5 % no nekustamā īpašuma kadastrālās vērtības. Tomēr likumdevējs ir paredzējis arī izņēmumu, kad piemērojama pazeminātā likme (no 0,2 % līdz 0,6 % no kadastrālās vērtības), un, tas ir, ēkām un to daļām, kuru funkcionālā izmantošana ir dzīvošana, kā arī telpu grupām, kuru funkcionālā izmantošana ir saistīta ar dzīvošanu (garāžām, autostāvvietām, pagrabiem, noliktavām un saimniecības telpām), ja tās netiek izmantotas saimnieciskās darbības veikšanai. Savukārt, ja ēkās (to daļās) atrodas telpu grupas, kas paredzētas vai tiek izmantotas saimnieciskās darbības veikšanai, koplietošanas telpu grupai piemēro gan vispārējo, gan arī pazemināto likmi proporcionāli ēkas platībai, kas paredzēta vai tiek izmantota saimnieciskās darbības veikšanai, un ēkas platībai, kas nav paredzēta un netiek izmantota saimnieciskās darbības veikšanai.

[4.3] Saskaņā ar Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas datiem Objekta sastāvā ietilpst gan dzīvojamo telpu grupa (503,40 m^2) gan vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības telpu grupa – veikals, kadastra apzīmējums /numurs A/ 009 (69,7 m^2), gan rūpnieciskās ražošanas telpu grupa – darbnīca, kadastra apzīmējums /numurs A/ 010 (109,2 m^2), gan arī koplietošanas telpa ar kadastra apzīmējumu /numurs A/ 901 (82,9 m^2). Tas, ka Objekta sastāvā ir gan dzīvokļi (503,40 m^2), gan veikals (69,7 m^2), gan darbnīca (109,2 m^2), gan koplietošanas telpa (82,9 m^2), konstatējams arī no Objekta tehniskās inventarizācijas lietas.

Tātad Objektā ietilpst gan dzīvojamo telpu grupa, gan nedzīvojamo telpu grupas, kas paredzētas vai tiek izmantotas saimnieciskās darbības veikšanai. Līdz ar to koplietošanas telpai ar kadastra apzīmējumu /numurs A/ 901 Nodoklis aprēķināms saskaņā ar proporcionalitātes principu gan pēc vispārējās, gan arī pēc pazemināto likmes, proti, proporcionāli Objekta platībai, kas paredzēta vai tiek izmantota saimnieciskās darbības veikšanai, un Objekta platībai, kas nav paredzēta un netiek izmantota saimnieciskās darbības veikšanai. Konkrētajā gadījumā tie ir 178,9 m^2 (69,7 m^2 + 109,2 m^2) pret 682,3 m^2, līdz ar to minētās koplietošanas telpas daļai 21,736 m^2 platībā piemērojama vispārējā (1,5 %) likme, bet koplietošanas telpas daļai 61,164 m^2 – pazemināto (0,2 %) likme.

[4.4] Pieteicējs norādījis, ka koplietošanas telpa ar kadastra apzīmējumu /numurs A/ 901 ir funkcionāli nodalīta no saimnieciskajā darbībā izmantojamajām telpām un tiek izmantota tikai saistībā ar dzīvojamām telpām, tādēļ uzskata, ka visai koplietošanas telpai ir piemērojama Nodokļa likme 0,2 %.

Izvērtējot izvirzītā argumenta pamatotību, tiesa atzina, ka telpas koplietošanas statuss piešķir tiesības lietot to visām personām, kurām ir tiesības lietot kādu no attiecīgās ēkas telpām. Tātad Objekta koplietošanas telpu ar kadastra apzīmējumu /kad. numurs/ ir tiesīgi lietot gan saimnieciskās darbības veicēji, gan arī ēkā dzīvojošie. Savukārt tas faktiskais apstāklis, ka kāda persona šīs tiesības ir nolēmusi neizmantot, ir personas brīva griba, kas neietekmē tās tiesību apjomu šo telpu lietot. Līdz ar to arī neietekmē koplietošanas telpas statusu.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 29.marta spriedumu pieteicējs iesniedza apelācijas sūdzību, kurā nepiekrīt pirmās instances tiesas sprieduma pamatojumam un atkārto pieteikumā minēto.

[6] Tiesas sēdē pieteicējs uzturēja pieteikumu. Atbildētāja pārstāve pieteikumu neatzina.

Motīvu daļa

[7] Izvērtējusi lietā esošos pierādījumus kopsakarā ar administratīvā procesa dalībnieku izvirzīto argumentu pamatotību, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteicēja apelācijas sūdzība nav pamatota un pieteikums ir noraidāms.

[8] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturto daļu, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākas instances tiesas sprieduma motivācijai. Šajā gadījumā šā likuma 251.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Apgabaltiesa konstatē, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais faktu konstatējums un pamatojums [šā sprieduma 4.punkts] ir pareizs un pilnībā pietiekams, tādēļ apgabaltiesa saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturto daļu pievienojas pirmās instances tiesas spriedumā konstatētajiem faktiem un motivācijai un tos pašus argumentus nenorāda.

[9] Pieteicējs uzskata, ka koplietošanas telpa ar kadastra apzīmējumu /numurs A/ 901 ir funkcionāli nodalīta no saimnieciskajā darbībā izmantojamajām telpām un tiek izmantota tikai saistībā ar dzīvojamām telpām, tādēļ visai koplietošanas telpai ir piemērojama Nodokļa likme 0,2 %.

Izvērtējot izvirzītā argumenta pamatotību, apgabaltiesa papildus pirmās instances tiesas argumentācijai norāda turpmāko.

Atbilstoši Dzīvokļa īpašuma likuma 3.panta otrajai daļai atsevišķais īpašums ir dzīvojamā mājā esoša būvnieciski norobežota un funkcionāli nošķirta telpa vai telpu grupa, kura kā dzīvoklis, neapdzīvojamā telpa vai mākslinieka darbnīca iezīmēta būves kadastrālās uzmērīšanas lietā. Savukārt minētā panta trešā daļa paredz, ka atsevišķā īpašuma sastāvā papildus var būt arī ārpus telpas vai telpu grupas esošas un ar to funkcionāli saistītas palīgtelpas un palīgēkas vai to daļas, kas nav funkcionāli saistītas ar kopīpašumā esošo dzīvojamās mājas daļu vai citu atsevišķo īpašumu.

Kopīpašumā esošajā daļā cita starp ietilpst dzīvojamās mājas un tās ārtelpu (galeriju, balkonu, lodžiju, terašu) ārējās norobežojošās konstrukcijas (tai skaitā sienas, arhitektūras elementi, jumts, koplietošanas telpu logi un durvis, arī ārdurvis), iekšējās slodzi nesošās konstrukcijas (tai skaitā nesošās sienas un kolonnas, kā arī atsevišķos īpašumus norobežojošās sienas), starpstāvu pārsegumi (tai skaitā siltuma un skaņas izolācijas slāņi), koplietošanas telpas (tai skaitā bēniņi, kāpņu telpas, pagrabtelpas), kā arī dzīvojamo māju apkalpojošās inženierkomunikāciju sistēmas, iekārtas un citi ar dzīvojamās mājas ekspluatāciju saistīti funkcionāli nedalāmi elementi, kas nepieder pie atsevišķā īpašuma (tai skaitā atsevišķā īpašuma robežās esošie sildelementi, ja to funkcionālā darbība ir atkarīga no kopīpašumā esošajām inženierkomunikācijām) (sk. Dzīvokļa īpašuma likuma 4.panta pirmās daļas 1.punktu).

No iepriekš minētā normatīvā regulējuma izriet, ka katram Objekta sastāvā ietilpstošajam atsevišķam īpašumam pieder arī proporcionāli aprēķināta koplietošanas telpu daļa. Izskatāmajā gadījumā mājā /adrese/, Rīgā ir telpas, kuras pieder gan nedzīvojamo telpu grupām, gan dzīvokļu īpašumiem, līdz ar to uzskatāms, ka koplietošanas telpu daļa attiecīgajā proporcijā piekrīt katram atsevišķam īpašumam.

Tā kā Objekta sastāvā ietilpstošās nedzīvojamās telpas tiek izmantotas saimnieciskajā darbībā, atzīstams, ka arī nedzīvojamām telpām piekrītošā koplietošanas telpu daļa tiek izmantota saimnieciskajā darbībā. Līdz ar to iepriekš minētās koplietošanas telpu daļai ir piemērojama vispārējā (1,5 %) Nodokļa likme, kā to pamatoti atzina gan Dome, gan pirmās instances tiesa.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

noraidīt /pers. B/ pieteikumu par Rīgas domes 2011.gada 27.maija lēmuma Nr.1-43/RD-11-549-ap atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā vienā mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente I.Kaļiņina

Tiesnese U.Mihailova

Tiesnese R.Paegle